

Sygn. akt III Ca 1945/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Henryk Brzyżkiewicz

Sędzia SO Leszek Dąbek (spr.)

SR (del.) Joanna Łukasińska-Kanty

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko D. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 10 lipca 2015 r., sygn. akt I C 161/15

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSR (del.) Joanna Łukasińska-Kanty SSO Henryk Brzyżkiewicz SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 1945/15

UZASADNIENIE

Powód M. B. żądał zasądzenia na jego rzecz od pozwanej D. B. kwoty 17 357,47 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 12 2014r.

do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie twierdził, że 17 10 2013 dokonano separacji ich małżeństwa,

a 20 09 2013r. orzeczono o rozdzielności majątkowej z datą 15 11 2012r. W 2010r. małżonkowie zaciągnęli kredyt na remont i rozbudowę mieszkania, stanowiącego własność pozwanej. Do dnia 14 11 2012r. spłacili 18 462,66 zł. Po 15 11 2012r.

tylko powód spłacał zadłużenie, w łącznej sumie 17 357,47 zł, co stanowiło nakład powoda na majątek osobisty pozwanej, który uczyniony został po dacie ustanowienia rozdzielności majątkowej stron, który nie może być przedmiotem rozliczeń

w postępowaniu o podział majątku dorobkowego.

Pozwana D. B. wnosila o oddalenie powództwa i zawieszenie postępowania do czasu zakończenia sprawy o podział majątku wspólnego.

Podniosła zarzut potrącenia wierzytelności przysługującej jej z tytułu rozliczenia z majątku wspólnego w wysokości 18 100 zł. Wskazała także, że kredyt służył zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych stron. Powoływała się na sprzeczność roszczenia z zasadami współżycia społecznego.

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim w wyroku z dnia 10 07 2015r. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 17 357,47 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 12 2014r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3 285zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia jako podstawę prawną orzeczenia wskazał regulację art. 405 k.c. Oceniał, że odpowiedzialność stron wobec banku jest solidarna. Środki uzyskane z kredytu zostały w całości przeznaczone

na remont i rozbudowę nieruchomości pozwanej. Od chwili ustania wspólności – spłaty, których dokonywał powód mogą być traktowane jako bezpodstawne wzbogacenie pozwanej. Jego roszczenie jest zasadne i podlegało uwzględnieniu. Powołując się na regulację art. 498 k.c. nie uwzględnił zarzutu potrącenia. Pozwana nie wykazała by pozostawała wierzycielką powoda. Powoływała się na wierzytelność, która miałaby zostać ustalona dopiero w toku postępowania o podział majątku. Zatem jako wierzytelność przyszła i niepewna nie mogła zostać uwzględniona. Ponadto uznał, iż powód nie nadużywa swego prawa, zatem nie zostały spełnione przesłanki z art. 5 k.c. O odsetkach orzekł po myśli art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c., a kosztach procesu na mocy art. 98 k.c.

Orzeczenie zaskarżyła **pozwana D. B.**, która wnosila o zmianę zaskarżonego orzeczenia i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Zarzucała, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe i materialne, regulacje:

- art. 5 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że pozwana jest zobowiązana do zwrotu kosztów kredytu na rzecz powoda, podczas gdy co prawda między stronami istnieje rozdzielność majątkowa, jednakże wyremontowany dom służy zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych rodziny, która w dalszym ciągu tworzą strony wraz z dziećmi;
- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na nierozważeniu zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób wszechstronny i błędnym przyjęciu, iż pozwana jest zobowiązana do zapłaty kwoty 17 357,47 zł podczas gdy powód nie udowodnił wysokości środków przeznaczonych na remont, nadto miał być wykonany dla dzieci i dzięki temu remontowi zaspokajane są potrzeby mieszkaniowe dzieci stroni pozwanej, a pozwana nie ma środków na dokonanie zapłaty;
- art. 214 § 1 k.p.c. i art. 241 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez nieodroczenie rozprawy w dniu 14 05 2015r. pomimo istnienia przeszkody uniemożliwiającej pozwanej i pełnomocnikowi udział w sprawie, która to przeszkoda była znana sądowi, co w konsekwencji miało wpływ na wynik sprawy albowiem uniemożliwiało prawidłową obronę w toku rozprawy.

W uzasadnieniu między innymi podnosiła, że Sąd pominął fakt, że pozwana wiele razy usiłowała rozmawiać z powodem odnośnie przejęcia i spłaty kredytu, a powód nie wyrażał zgody na propozycje pozwanej. Kredyt w całości nie został przeznaczony na remont, twierdzenia powoda pozostają niewiarygodne i nie znajdują pokrycia w dokumentach.

W odpowiedzi na apelację **powód M. B.** wnosił o jej oddalenie jako bezzasadnej i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował roszczenia powoda przyjmując, że mają one źródło w reżimie odpowiedzialności za bezpodstawne wzbogacenie, a następnie prawidłowo rozpoznał sprawę.

Pełnomocnik pozwanej wnosząc o odroczenie posiedzenia rozprawy wyznaczonego na dzień 14 05 2015r. jako jedyną przyczynę wniosku wskazał występującą wówczas kolizję rozpraw wyznaczonych w sprawach w których był pełnomocnikiem stron.

Nie towarzyszyły temu jednak jakiekolwiek informacje dotyczące niemożliwości ustanowienia przez niego pełnomocnika substytucyjnego i tym samym jak słusznie uznała Sąd Rejonowy – w świetle regulacji art. 214 § 1 k.p.c. - brak było podstaw do odroczenia rozprawy, wobec czego zarzut apelacji naruszenia tej regulacji jest oczywiście bezzasadny (niezależnie od tego na tym posiedzeniu przeprowadzono jedynie dowody z dokumentów, po czym wyznaczone kolejne posiedzenie rozprawy

w którym uczestniczyli pozwana i jej pełnomocnik, co dawało im możliwość podjęcia obrony i sanowania ewentualnych – w ich ocenie - nieprawidłowości w procedowaniu, z czego jednak nie skorzystali).

Od kwestionowanego w apelacji orzeczenia o oddaleniu wniosku pozwanej o zawieszenie postępowania przysługiwał skarżącej środek zaskarżenia w postaci zażalenia do sądu okręgowego (art. 394 § 1 pkt 6 k.p.c.).

Pomimo tego skarżąca tego orzeczenia nie zaskarżyła, przez co jest ono prawomocne i jako takie nie podlega kontroli Sądu odwoławczego.

Ustalenia faktyczne składające się na podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia w znacznej części dotyczą okoliczności bezspornych pomiędzy stronami, a w pozostałym zakresie mają podstawę w informacjach zawartych we wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku źródłach dowodowych, których ocena jest logiczna i mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów.

Wbrew zarzutom apelacji przy rozpoznaniu sprawy i ferowaniu wyroku nie naruszono prawa procesowego w sposób mogący mieć wpływ na wynik sprawy.

Poza ustaleniem dotyczącym przeznaczenia środków pieniężnych uzyskanych z zawartej umowy kredytowej pozostałe ustalenia faktyczne składające się na podstawę faktyczną orzeczenia nie były kwestionowane w apelacji.

Wbrew zarzutowi apelacji prawidłowe są również zakwestionowane w apelacji ustalenia faktyczne.

Mają one bowiem oparcie w przywołanych w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia zeznaniach powoda i częściowo pozwanej.

Sąd Rejonowy miał bezpośrednią styczność z osobami podczas składania przez nich zeznań i dał w pełni wiarę zeznaniom powoda, wobec czego Sąd odwoławczy może jego ocenę podważyć tylko wówczas, gdy w sposób oczywisty są ze sobą czy pozostałym materiałem sprawy sprzeczne czy też nielogiczne, z czym jednak nie mamy do czynienia.

Twierdzenia pozwanej przeznaczenia części środków finansowych uzyskanych z zaciągniętego kredytu na zaspokojenie potrzeb rodziny stron, powinna była zostać wykazana w toku postępowania (art. 6 k.c.).

Na tę okoliczność nie zaoferowano Sądowi jednak żadnych wiarygodnych dowodów, w konsekwencji czego w materiale sprawy brak jest wiarygodnych informacji pozwalających poczynić w tym zakresie pozytywne ustalenia.

Zaoferowany Sądowi odwoławczemu przez pozwaną na rozprawie 20 04 2016r. dowód z kserokopii dokumentów dotyczących sytuacji majątkowej pozwanej został oddalony w oparciu o regulacje art. 229 k.p.c., gdyż dotyczący on okoliczności przyznanych przez pozwaną.

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalonego stanu faktycznego – jest także prawidłowa.

Ma ona oparcie w prawidłowo zastosowanych przepisach prawa wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku którą - co należy podkreślić – w swym zasadniczym zarysie skarżąca nie kwestionuje, a Sąd odwoławczy ją podziela i przyjmuje za własną (orzecz. SN z dn. 26 04 1935r. III C 473/34, ZB. Urz. 1935r. nr 12, poz. 496).

Dokonana jej ramach przez Sąd pierwszej instancji ocena prawna dotycząca zastosowania w sprawie regulacji art. 5 k.c. – pomimo swej lakoniczności - jest trafna.

Środki finansowe pochodzące z zaciągniętego przez strony kredytu zostały bowiem zużyte w celu wyremontowania i rozbudowę domu.

Jakkolwiek w chwili obecnej mieszka w nim rodzina powoda, to obowiązek alimentowania dzieci obciąża obie strony, w tym także pozwaną, która na dodatek posiada znaczący majątek w postaci udziału we współwłasności tej nieruchomości a swych ewentualnych roszczeń wobec powoda z tytułu jego obowiązku przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb ich rodziny może dochodzić w przewidziany prawem odrębnym trybie.

W tej sytuacji obciążenie powoda obowiązkiem samodzielnej spłaty całego zaciągniętego kredytu – do czego w istocie sprowadzałoby się zastosowanie w sprawie regulacji art. 5 k.c. – nie tylko nie byłoby zgodne z zasadami współżycia społecznego, a wręcz byłoby z nimi sprzeczne.

Dlatego Sąd Rejonowy słusznie przyjął, iż regulacja ta nie ma w sprawie zastosowania, co znalazło prawidłowe odzwierciedlenie w zaskarżonym wyroku.

Zawarte w zaskarżonym wyroku orzeczenie zasądzające od pozwanej na rzecz powoda odsetki ustawowe ma oparcie w regulacji art. 481 k.p.c. i zawiera wszystkie niezbędne elementy tego rodzaju rozstrzygnięć (wskazano w nim bazową kwotę od której należy je naliczać, okres ich naliczania oraz ich wysokość – „odsetki ustawowe”, które bezpośrednio wynikają z obowiązującego prawa, przez co powinny być znane obu stronom).

Pozwała to stronom na ich prawidłowe wyliczenie, skapitalizowanie

i skonkretyzowanie należnej powodowi z tego tytułu od pozwanej kwoty oraz co należy podkreślić orzeczenie to nadaje się również do przymusowej realizacji w drodze egzekucji i zawarty w tej kwestii w uzasadnieniu apelacji zarzut jest nieuzasadniony.

W połączeniu z powyższym czyni to apelację pozwanej bezzasadną

w rozumieniu regulacji art. 385 k.p.c. i z jej mocy prowadziło do oddalenia apelacji.

Reasumując zaskarżony wyrok odpowiada prawu i dlatego apelację pozwanej jako bezzasadną oddalono na mocy regulacji art. 385 k.p.c.

SSR (del.) Joanna Łukasińska-Kanty SSO Henryk Brzyżkiewicz SSO Leszek Dąbek